

บทที่ 4

ผลการศึกษา

4.1 ภาพรวมของโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร

ข้อมูลภาพรวมของโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร ได้รวบรวมจากข้อมูลทุติยภูมิของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา ในปี 2553

4.1.1 นโยบายของรัฐบาล

อาชีพหลักของคนไทยคือเกษตรกร แต่รายได้ของเกษตรกรต่ำกว่าค่าตอบแทนแรงงาน จึงเป็นหน้าที่ของรัฐบาล ที่จะตระหนักถึงปัญหาความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพ ยกขบวนรายได้ของกลุ่มเกษตรกร และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพทางการเกษตรและสนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีฐานะมั่นคงขึ้น รัฐบาลจึงอนุมัติให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กู้ยืมเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร 300 ล้านบาท นำไปให้สินเชื่อแก่กลุ่มเกษตรกรผ่านทางสำนักงานสหกรณ์จังหวัดทั่วประเทศในอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 3 เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนของกลุ่มเกษตรกรได้นำไปดำเนินธุรกิจ ตอบสนองความต้องการของสมาชิกซึ่งเป็นเกษตรกร จากข้อมูลปี 2552 จังหวัดพะเยามีกลุ่มเกษตรกรที่ทำธุรกิจจำนวน 106 กลุ่มจากทั้งหมด 124 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 85.48 ปริมาณธุรกิจรวม จำนวน 46,255,816.25 บาท มีอัตราเพิ่มร้อยละ 54.44 ธุรกิจที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และธุรกิจแปรรูปผลิตภัณฑ์

4.1.2 ขั้นตอนวิธีปฏิบัติ

1. กรมส่งเสริมสหกรณ์ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเงินกู้เงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกรพิจารณาความเหมาะสม และถ่วงถ่วงโครงการที่กลุ่มเกษตรกรขอู้ เพื่อให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาอนุญาตตามระเบียบ แนวทางปฏิบัติและหลักเกณฑ์ที่กรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนด

2. กรมส่งเสริมสหกรณ์แจ้งระเบียบ วิธีปฏิบัติ หลักเกณฑ์ของโครงการให้จังหวัด

3. กลุ่มเกษตรกรจัดทำโครงการขอู้เงิน และส่งคำขอู้เงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกรตามแบบของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ผ่านสำนักงานสหกรณ์จังหวัด เพื่อนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการถ่วงถ่วงพิจารณาเงินกู้เงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกรระดับจังหวัดพิจารณาเบื้องต้น

4. คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้เงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ จะพิจารณาโครงการที่ผ่านคณะกรรมการกลั่นกรองเงินกู้ระดับจังหวัดแล้ว หากมีความเหมาะสมเป็นไปได้ และกิจกรรมโครงการสอดคล้องกับพรบ.กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ.2517 จะพิจารณาเสนออธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์อนุญาตให้กลุ่มเกษตรกรกู้เงิน พร้อมทั้งแจ้งให้กลุ่มเกษตรกรทราบ

5. กลุ่มเกษตรกรจัดทำหนังสือสัญญาเงินกู้ และหนังสือค้ำประกันเงินกู้

6. กรมส่งเสริมสหกรณ์เบิกจ่ายเงินกู้ให้กลุ่มเกษตรกร

7. กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยาตรวจสอบติดตามการใช้เงินกู้

ที่มา: จากการศึกษา

แผนภาพที่ 4.1 การดำเนินงานตามโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ

4.1.3 งบประมาณ

กรมส่งเสริมสหกรณ์จัดสรรวงเงินกู้ยืมให้แก่แต่ละจังหวัดตามสัดส่วนของกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานและความต้องการขอกู้ยืมเงินที่จังหวัดได้ทำการสำรวจ สามารถดำเนินการได้ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2549 ถึง ตุลาคม 2553 เนื่องจากความล่าช้าของขั้นตอนการปฏิบัติงานทางราชการ การใช้จ่ายเงินกู้ที่ต้องสอดคล้องกับฤดูกาลเพาะปลูก และการส่งชำระคืนให้สอดคล้องกับปีงบประมาณของหน่วยงานภาครัฐ ในปี 2550 กลุ่มเกษตรกรยังไม่ประสงค์ขอกู้เต็มวงเงินที่จังหวัดพะเยาได้รับประกอบกับโครงการดังกล่าวเป็นโครงการใหม่ขั้นตอนการปฏิบัติยังไม่ชัดเจน ปี 2551 มีกลุ่มเกษตรกรกู้ยืมในปี 2550 ยังไม่ส่งชำระหนี้ 1 กลุ่ม จำนวนเงิน 100,000 บาท สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยาจึงเบิกจ่ายเงินได้เพียง 10,330,000 บาท ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนเงินที่ได้รับจัดสรรและจำนวนที่ขอเบิกจ่ายแนกตามปีงบประมาณ หน่วย:บาท

ปีงบประมาณ	จำนวนเงินที่ได้รับจัดสรร	จำนวนเงินที่ขออนุมัติ /ขอเบิก
2550	8,100,000	6,130,000
2551	10,430,000	10,330,000
2552	10,430,000	10,430,000

ที่มา:สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา (2553)

4.1.4 ผลการจัดสรรเงินกู้แก่กลุ่มเกษตรกร

ในปี 2552 จำนวนกลุ่มเกษตรกรขอกู้เงินลดลงจากปี 2551 และทำให้ค่าเฉลี่ยของจำนวนเงินกู้เพิ่มขึ้น เนื่องจากรัฐบาลมีโครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อจัดหาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรแก่สถาบันเกษตรกร กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรที่มีวัตถุประสงค์และขั้นตอนปฏิบัติงานคล้ายคลึงกันกับโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร โดยให้สินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน อัตราดอกเบี้ยที่เก็บจากสถาบันเกษตรกรร้อยละ 0 ต่อปี กลุ่มเกษตรกรจึงกู้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรในโครงการดังกล่าวด้วย ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการจัดสรรเงินกู้ให้แก่กลุ่มเกษตรกรจำแนกตามปีงบประมาณ

ปีงบประมาณ	จำนวนกลุ่ม เกษตรกร (แห่ง)	เงินกู้เฉลี่ยต่อ กลุ่ม (บาท)	เงินกู้มากที่สุด (บาท)	เงินกุน้อยที่สุด (บาท)
2550	24	255,416.67	500,000	100,000
2551	47	219,787.23	500,000	50,000
2552	42	248,333.33	450,000	90,000

ที่มา:สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา (2553)

4.1.5 ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อ

สำนักสหกรณ์จังหวัดพะเยาได้รับชำระหนี้จากกลุ่มเกษตรกรที่กู้ยืมเงินจากโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาเกษตรกร โดยชำระเป็นต้นเงินกู้ จำนวน 26,890,000 บาท ดอกเบี้ย 178,927.12 บาท ค่าปรับ 3,976.44 บาท ดอกผลจากบัญชี 1,660.48 บาท เงินบริจาคน 190.05 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 27,074,754.09 บาท ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อจำแนกตามปีงบประมาณ หน่วย:บาท

ปีงบประมาณ	เงินให้กู้	ดอกเบี้ย	ค่าปรับ	ดอกผลจากบัญชี*	เงินบริจาคม**	รวม
2550	6,130,000	30,217.67	3,527.67	-	185.27	6,163,930.63
2551	10,330,000	75,798.21	16.44	1,407.80	4.78	10,407,227.23
2552	10,430,000	72,911.24	432.31	252.68	-	10,503,596.23
รวม	26,890,000	178,927.12	3,976.44	1,660.48	190.05	27,074,754.09

ที่มา:สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา (2553)

หมายเหตุ: - ดอกผลจากบัญชีหมายถึงดอกผลที่ธนาคารจ่ายให้กลุ่มเกษตรกรจากการฝากถอนเงินออมทรัพย์ปีละ 2 ครั้ง ซึ่งดอกผลดังกล่าวกลุ่มเกษตรกรต้องส่งคืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
- เงินบริจาคม หมายถึง กลุ่มเกษตรกรส่งชำระหนี้เกินจำนวนเงินที่ต้องชำระจริง และไม่ขอคืนเงินดังกล่าว จึงบริจาคมให้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

4.2 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4.2.1 เพศ

จากการศึกษาพบว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 253 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 84.33 และเป็นเพศหญิง จำนวน 47 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 15.67 ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	253	84.33
หญิง	47	15.67
รวมทั้งหมด	300	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.2.2 อายุ

จากการศึกษาพบว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 51-70 ปี จำนวน 172 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 57.33 รองลงมาอยู่ในช่วง 31-50 ปี จำนวน 105 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 35.00 อายุมากกว่า 70 ปี จำนวน 22 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 7.33 และอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 1 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 0.33 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกช่วงอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี	1	0.33
31-50 ปี	105	35.00
51-70 ปี	172	57.33
มากกว่า 70 ปี	22	7.33
รวมทั้งหมด	300	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.2.3 สถานภาพการสมรส

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพสมรสแล้ว จำนวน 281 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 93.67 รองลงมาอยู่ในสถานภาพหม้าย จำนวน 10 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 3.33 และสถานภาพโสด จำนวน 9 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 3.00 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	9	3.00
สมรส	281	93.67
หม้าย	10	3.33
รวมทั้งหมด	300	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.2.4 การศึกษา

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ การศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 126 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 42.00 รองลงมาอยู่ในระดับประถมศึกษา จำนวน 104 ราย หรือ

แสดงเป็นร้อยละ 34.67 ระดับปวส./อนุปริญญา จำนวน 36 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 12.00 และระดับปวช. จำนวน 34 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 11.33 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	104	34.67
มัธยมศึกษา	126	42.00
ปวช.	34	11.33
ปวส./อนุปริญญา	36	12.00
อื่น ๆ	-	-
รวมทั้งหมด	300	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.2.5 จำนวนสมาชิกในครอบครัว

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสมาชิกในครอบครัว 4 - 6 คน จำนวน 228 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 76.00 รองลงมาอยู่ในช่วง 1 - 3 คน จำนวน 58 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 19.33 และช่วง 7 - 10 คน จำนวน 14 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 4.67 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
1 - 3 คน	58	19.33
4 - 6 คน	228	76.00
7 - 10 คน	14	4.67
รวมทั้งหมด	300	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.2.6 การประกอบอาชีพหลัก

จากการศึกษาพบว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักทำนา จำนวน 277 ราย จำนวนที่นารวม 2,198 ไร่ เฉลี่ย 7.94 ไร่ต่อคน รายได้รวม 18,103,000 บาท รายได้เฉลี่ยต่อคน 65,353.79 บาท รองลงมาคือทำสวน จำนวน 133 ราย จำนวนที่ทำสวนรวม 16,011 ไร่ เฉลี่ย 7.71 ไร่ต่อคน รายได้รวม 9,331,000 บาท รายได้เฉลี่ยต่อคน 70,157.89 บาท และทำ

ไร่ จำนวน 48 ราย จำนวนที่ทำไร่รวม 353 ไร่ เฉลี่ย 7.35 ไร่ต่อคน รายได้รวม 2,960,000 บาท รายได้เฉลี่ยต่อคน 61,666.67 บาท ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพหลัก

อาชีพหลัก	จำนวน (คน)	จำนวนไร่รวม (ไร่)	จำนวนไร่เฉลี่ยต่อคน (ไร่)	รายได้ต่อปีรวม (บาท)	รายได้เฉลี่ยต่อคน (บาท)
ทำนา	277	2,198	7.94	18,103,000	65,353.79
ทำสวน	133	16,011	7.71	9,331,000	70,157.89
ทำไร่	48	353	7.35	2,960,000	61,666.67
เลี้ยงสัตว์	2	7 ตัว	3.50 ตัว	85,000	42,500.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.2.7 การประกอบอาชีพเสริม

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเสริม ได้แก่ รับจ้างทั่วไป จำนวน 156 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 52 และไม่ประกอบอาชีพเสริม จำนวน 144 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 48 ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการประกอบอาชีพเสริม

การประกอบอาชีพเสริม	จำนวน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเสริม	156	52.00
ไม่ประกอบอาชีพเสริม	144	48.00
รวมทั้งหมด	300	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.2.8 รายได้รวมต่อปี

จากการศึกษาพบว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 300 ราย ประกอบอาชีพหลักทางการเกษตร รายได้จากอาชีพหลักค่าเฉลี่ยเท่ากับ 99,730 บาท ค่ามากที่สุดเท่ากับ 240,000 บาท ค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 10,000 บาท รายได้จากการประกอบอาชีพเสริม จำนวน 156 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 52% ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8,566.67 บาท ค่ามากที่สุดเท่ากับ 20,000 บาท ค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 2,500 บาท รายได้รวมต่อปีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 104,184.67 บาท ค่ามากที่สุดเท่ากับ 240,000 บาท ค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 10,000 บาท ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทรายได้รวมต่อปี

หน่วยเงิน : บาท

ข้อมูล	รายได้จากอาชีพหลัก	รายได้จากอาชีพเสริม	รายได้รวมต่อปี
รายได้เฉลี่ย	99,730.00	8,566.67	104,184.67
รายได้มากที่สุด	240,000.00	20,000.00	240,000.00
รายได้น้อยที่สุด	10,000.00	2,500.00	10,000.00
จำนวนข้อมูล	300 (100%)	156 (52.00%)	300 (100%)

ที่มา: จากการสำรวจ

หมายเหตุ: กลุ่มตัวอย่างไม่ประกอบอาชีพเสริมจำนวน 144 ราย คิดเป็นร้อยละ 48

4.2.9 การมีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย

จากการศึกษาพบว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดว่ารายได้ในปัจจุบันไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่มีอยู่ ทั้ง 300 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 100 ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเกี่ยวกับความเพียงพอของรายได้

ความเพียงพอของรายได้	จำนวน	ร้อยละ
เพียงพอ	-	-
ไม่เพียงพอ	300	100.00
รวมทั้งหมด	300	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.3 พฤติกรรมในการเข้าร่วมโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร

4.3.1 การเป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรแล้ว 6 - 10 ปี จำนวน 227 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 75.67 และอยู่ในช่วงน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 73 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 24.33 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

การเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	73	24.33
6 - 10 ปี	227	75.67
มากกว่า 10 ปี	-	-
รวมทั้งหมด	300	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.3.2 การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกรอื่น ๆ

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกรอื่น ๆ ด้วยจำนวน 246 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 82.00 ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกรอื่น จำนวน 54 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 18.00 ในส่วนที่เป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกรอื่นด้วยนั้น มีจำนวน 246 รายนั้น ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธกส.พะเยา จำกัด จำนวน 175 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 71.14 ที่เหลือเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่อยู่ใกล้เคียง จำนวน 71 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 28.86 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกรอื่น

สมาชิกสถาบันเกษตรกรอื่น	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เป็น	54	18.00		
เป็น	246	82.00		
- สหกรณ์			71	28.86
- สกต.ธกส.พะเยา จำกัด			175	71.14
- อื่น ๆ			-	
รวมทั้งหมด	300	100.00	246	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.3.4 การใช้บริการสินเชื่อจากสถาบันการเงินอื่น ๆ

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้บริการสินเชื่อจากสถาบันการเงินอื่น ๆ จำนวน 290 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 96.67 ไม่ใช้บริการสินเชื่อจากสถาบันการเงินอื่น ๆ จำนวน 10 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 3.33 ในส่วนที่ให้บริการเงินกู้จากสถาบันการเงินอื่น ๆ ใช้บริการของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 194 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 62.58 รองลงมา คือ สหกรณ์ กองทุนหมู่บ้าน ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการใช้บริการสินเชื่อจากสถาบันการเงินอื่น ๆ

ใช้บริการเงินกู้จากสถาบันการเงินอื่น	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ใช้บริการเงินกู้	10	3.33		
ใช้บริการเงินกู้	290	96.67		
- ธกส.			194	62.58
- สหกรณ์			73	23.55
- กองทุนหมู่บ้าน			33	10.65
- บริษัทลิตซิ่ง			5	1.61
- เงินกู้นอกระบบ			5	1.61
รวมทั้งหมด	300	100.00	310	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

หมายเหตุ: กลุ่มตัวอย่างใช้บริการเงินกู้จากสถาบันการเงินอื่นได้หลายสถาบัน

4.3.4 การใช้บริการโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้บริการโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ ด้านธุรกิจสินเชื่อ จำนวน 288 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 81.82 ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย จำนวน 59 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 16.76 และธุรกิจรวบรวมผลผลิต จำนวน 5 ราย ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการใช้บริการ

การให้บริการโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ	จำนวน	ร้อยละ
ธุรกิจสินเชื่อ	288	96.00
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	59	19.67
ธุรกิจรวบรวมผลผลิต	5	1.67
ธุรกิจอื่น	-	-

ที่มา: จากการสำรวจ

หมายเหตุ: - กลุ่มตัวอย่างใช้บริการโครงการฯ ได้หลายธุรกิจ

- ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 ราย

4.3.5 เหตุผลในการเข้าร่วมโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ

จากการศึกษาพบว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเหตุผลในการเข้าร่วมโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการเพราะอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น จำนวน 289 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 96.33 สามารถกู้เงินได้โดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน จำนวน 286 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 95.33 สามารถผ่อนชำระสินค้าได้นาน จำนวน 42 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 14.00 และซื้อสินค้าที่ราคาถูกลงกว่าแหล่งจำหน่ายอื่น จำนวน 16 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 5.33 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเหตุผลในการเข้าร่วมโครงการฯ

เหตุผลที่เข้าร่วมโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ	จำนวน	ร้อยละ
อัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น	289	96.33
กู้ได้โดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน	286	95.33
ซื้อสินค้าที่ราคาถูกลงกว่าแหล่งจำหน่ายอื่น	16	5.33
สามารถผ่อนชำระสินค้าได้นาน	42	14.00

ที่มา: จากการสำรวจ

หมายเหตุ: - กลุ่มตัวอย่างมีเหตุผลหลายข้อในการเข้าร่วมโครงการฯ

- ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 ราย

4.3.6 จำนวนเงินกู้ที่ใช้บริการธุรกิจสินเชื่อ

จากการศึกษาพบว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับเงินกู้จากกลุ่มเกษตรกร น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท จำนวน 196 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 65.33 รองลงมา จำนวนเงินกู้ยู่ระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท จำนวน 65 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 21.67 และจำนวนเงินกู้ยู่ระหว่าง 10,001 - 30,000 บาท จำนวน 28 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 9.33 และจำนวนเงินกู้ยู่ระหว่าง 30,001 - 50,000 บาท จำนวน 11 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 3.67 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเงินกู้

จำนวนเงินกู้	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	196	65.33
5,001 - 10,000 บาท	65	21.67
10,001 - 30,000 บาท	28	9.33
30,001 - 50,000 บาท	11	3.67
รวมทั้งหมด	300	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.3.7 อัตราดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายเมื่อใช้บริการธุรกิจสินเชื่อ

กรมส่งเสริมสหกรณ์ คิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมกับกลุ่มเกษตรกรในอัตราไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี ซึ่งสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยาคิดอัตราดอกเบี้ยกับกลุ่มเกษตรกรร้อยละ 1 ต่อปี เนื่องจากเป็นลูกหนี้ชั้น 1 ทั้งหมด ในกรณีที่กลุ่มเกษตรกรนำเงินที่ได้รับจัดสรรให้เกษตรกรสมาชิกกู้ยืม ให้กลุ่มเกษตรกรคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมได้ไม่เกินร้อยละ 6 ต่อปี จากการศึกษาพบว่า มีคณะกรรมการบางกลุ่มกำหนดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 และบางกลุ่มกำหนดไว้ร้อยละ 6 ต่อปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ต้องจ่ายอัตราดอกเบี้ยเมื่อใช้บริการธุรกิจสินเชื่อให้กลุ่มเกษตรกรร้อยละ 4 ต่อปี จำนวน 260 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 86.67 และร้อยละ 6 ต่อปี จำนวน 40 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 13.33 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอัตราดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ย	จำนวน	ร้อยละ
ร้อยละ 4 ต่อปี	260	86.67
ร้อยละ 6 ต่อปี	40	13.33
รวมทั้งหมด	300	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.3.8 การเสียค่าปรับในกรณีสมาชิกทำธุรกิจสินเชื่อกับกลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เสียค่าปรับ จำนวน 299 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 99.67 เนื่องจากไม่ได้ผิดนัดชำระหนี้ มีเพียง 1 รายที่ต้องเสียค่าปรับ หรือแสดงเป็นร้อยละ 0.33 ซึ่งเสียอัตราค่าปรับร้อยละ 12 ต่อปี ดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเสียค่าปรับ

การเสียค่าปรับ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เสียค่าปรับ	299	99.67
เสียค่าปรับ	1	0.33
รวมทั้งหมด	300	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.3.9 วัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินกู้

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ นำเงินกู้ที่ได้รับจากโครงการฯ ไปใช้จ่ายในด้านเป็นทุนทำการเกษตร จำนวน 300 ราย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7,918.33 บาท หรือร้อยละ 97.40 ค่ามากที่สุดเท่ากับ 50,000 บาท หรือร้อยละ 100 ค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 3,000 บาท หรือร้อยละ 40 รองลงมาคือใช้จ่ายในชีวิตประจำวันและการบริโภค จำนวน 23 ราย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 506.67 บาท หรือร้อยละ 21.52 ค่ามากที่สุดเท่ากับ 15,000 บาท หรือร้อยละ 30 ค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 0.00 บาท หรือร้อยละ 10 และนำไปชำระหนี้ที่มีอยู่ จำนวน 18 ราย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 315 บาท หรือร้อยละ 15.83 ค่ามากที่สุดเท่ากับ 12,500 บาท หรือร้อยละ 30 ค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 0.00 บาท หรือร้อยละ 10 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการใช้จ่ายเงินกู้

วัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงินกู้	จำนวนข้อมูล	ค่าเฉลี่ย		ค่ามากที่สุด		ค่าน้อยที่สุด	
		(บาท)	(%)	(บาท)	(%)	(บาท)	(%)
เป็นทุนทำการเกษตร	300	7,918.33	97.40	50,000	100	3,000	40
ใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน/ การบริโภค	23	506.67	21.52	15,000	30	0.00	10
ชำระหนี้ที่มีอยู่	18	315.00	15.83	12,500	30	0.00	10
อื่น ๆ	-					-	

ที่มา: จากการสำรวจ

4.3.10 วินัยทางการเงิน

วินัยทางการเงิน ในที่นี้หมายถึง ความรับผิดชอบในส่งชำระหนี้ การซื้อสัตย์ การปฏิบัติตามข้อสัญญาในการกู้เงิน ที่จะส่งชำระหนี้ตามจำนวนเงินและเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา จากการศึกษพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ สามารถชำระหนี้หรือชำระค่าสินค้าให้กลุ่มเกษตรกร ชำระได้ก่อนกำหนด จำนวน 239 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 79.67 รองลงมาสามารถชำระได้

ตามกำหนด จำนวน 60 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 20.00 และไม่สามารถชำระเงินได้ จำนวน 1 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 0.33 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวินัยทางการเงิน

การชำระหนี้/ค่าสินค้า	จำนวน	ร้อยละ
ชำระได้ก่อนกำหนด	239	79.67
ชำระได้ตามกำหนด	60	20.00
ไม่สามารถชำระเงินได้	1	0.33
รวมทั้งหมด	300	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร

ผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปที่น่าสนใจ ได้แก่ อายุ การประกอบอาชีพ เสริม และรายได้รวมต่อปี กับพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ได้แก่ จำนวนเงินกู้ วัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงิน และวินัยทางการเงิน โดยวิธีการทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square Test) ผลการศึกษามีดังนี้

4.4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับจำนวนเงินกู้

จากการคำนวณค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่า = 57.273 โดยมีนัยสำคัญ (Sig.) = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า อายุมีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินกู้ นั่นคือ เมื่ออายุแตกต่างกัน จำนวนเงินกู้ที่ได้รับจะมีความแตกต่างกันด้วย ดังตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับจำนวนเงินกู้

จำนวนเงินกู้	อายุ			χ^2
	ต่ำกว่า 50 ปี	51-65 ปี	มากกว่า 65 ปี	
≤ 5,000 บาท	48 (24.5%)	95 (48.5%)	53 (27%)	$\chi^2 = 57.273$ Sig = 0.000 Error = 0.0%
5,001-10,000 บาท	24 (36.9%)	29 (44.6%)	12 (18.5%)	
มากกว่า 10,000 บาท	34 (87.2%)	5 (12.8%)	0 (0%)	
รวม	106 (35.3%)	129 (43.0%)	65 (21.7%)	

ที่มา: จากการสำรวจ

4.4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงิน

จากการคำนวณค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่า = 29.383 โดยมีนัยสำคัญ (Sig.) = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า อายุมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงิน นั่นคือ เมื่ออายุแตกต่างกัน จะมีวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงินแตกต่างกันด้วย ดังตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงิน

วัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงิน	อายุ			χ^2
	ต่ำกว่า 50 ปี	51-65 ปี	มากกว่า 65 ปี	
ใช้เป็นทุนทำการเกษตรกรรมทั้งหมด	86 (31.0%)	126 (45.5%)	65 (23.5%)	$\chi^2 = 29.383$ Sig = 0.000 Error = 16.7%
ใช้จ่ายในด้านอื่น ๆ ด้วย	20 (87.0%)	3 (13.0%)	0 (0%)	
รวม	106 (35.3%)	129 (43.0%)	65 (21.7%)	

ที่มา: จากการสำรวจ

4.4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับวินัยทางการเงิน

จากการคำนวณค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่า = 56.438 โดยมีนัยสำคัญ (Sig.) = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แต่มีค่า Error = 33.3% ซึ่งมากกว่าระดับที่จะยอมรับได้ที่ 20% ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับวินัยทางการเงิน จึงไม่สามารถอธิบายได้ด้วยวิธีการทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square Test) ดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับวินัยทางการเงิน

วินัยทางการเงิน	อายุ			χ^2
	ต่ำกว่า 50 ปี	51-65 ปี	มากกว่า 65 ปี	
ชำระได้ก่อนกำหนด	60 (25.1%)	115 (48.1%)	64 (26.8%)	$\chi^2 = 56.438$ Sig = 0.000 Error = 33.3%
ชำระได้ตามกำหนด	45 (75.0%)	14 (23.3%)	1 (1.7%)	
ไม่สามารถชำระเงินได้	1 (100%)	0 (0%)	0 (0%)	
รวม	106 (35.3%)	129 (43.0%)	65 (21.7%)	

ที่มา: จากการสำรวจ

4.4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกอบอาชีพเสริมกับจำนวนเงินกู้

จากการคำนวณค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่า = 21.288 โดยมีนัยสำคัญ (Sig.) = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การประกอบอาชีพเสริมมีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินกู้ นั่นคือ

การประกอบอาชีพเสริมหรือไม่ประกอบอาชีพเสริม จำนวนเงินกู้ที่ได้รับจะมีความแตกต่างกันด้วย ดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประกอบอาชีพเสริมกับจำนวนเงินกู้

จำนวนเงินกู้	ไม่ประกอบอาชีพเสริม	ประกอบอาชีพเสริม	χ^2
$\leq 5,000$ บาท	76 (38.8%)	120 (61.2%)	$\chi^2 = 21.288$ Sig = 0.000 Error = 0.0%
5,001-10,000 บาท	46 (70.8%)	19 (29.2%)	
มากกว่า 10,000 บาท	22 (56.4%)	17 (43.6%)	
รวม	144 (48.0%)	156 (52.0%)	

ที่มา: จากการสำรวจ

4.4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกอบอาชีพเสริมกับวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงิน

จากการคำนวณค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่า = 3.079 โดยมีนัยสำคัญ (Sig.) = 0.061 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การประกอบอาชีพเสริมไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงิน นั่นคือ แม้จะประกอบอาชีพเสริมหรือไม่ประกอบอาชีพเสริม แต่วัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงินไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประกอบอาชีพเสริมกับวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงิน

วัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงิน	ไม่ประกอบอาชีพเสริม	ประกอบอาชีพเสริม	χ^2
ใช้เป็นทุนทำการเกษตรกรรมทั้งหมด	137 (49.5%)	140 (50.5%)	$\chi^2 = 3.079$ Sig = 0.061 Error = 0.0%
ใช้จ่ายในด้านอื่น ๆ ด้วย	7 (30.4%)	16 (69.6%)	
รวม	144 (48.0%)	156 (52.0%)	

ที่มา: จากการสำรวจ

4.4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกอบอาชีพเสริมกับวินัยทางการเงิน

จากการคำนวณค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่า = 35.526 โดยมีนัยสำคัญ (Sig.) = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แต่มีค่า Error = 33.3% ซึ่งมากกว่าระดับที่จะยอมรับได้ที่ 20% ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างการประกอบอาชีพเสริมกับวินัยทางการเงิน จึงไม่สามารถอธิบายได้ด้วยวิธีการทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square Test) ดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประกอบอาชีพเสริมกับวินัยทางการเงิน

วินัยทางการเงิน	ไม่ประกอบอาชีพเสริม	ประกอบอาชีพเสริม	χ^2
ชำระได้ก่อนกำหนด	94 (39.3%)	145 (60.7%)	$\chi^2 = 35.526$ Sig = 0.000 Error = 33.3%
ชำระได้ตามกำหนด	49 (81.7%)	11 (18.3%)	
ไม่สามารถชำระเงินได้	1 (100%)	0 (0.0%)	
รวม	144 (48.0%)	156 (52.0%)	

ที่มา: จากการสำรวจ

4.4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมต่อปีกับจำนวนเงินกู้

จากการคำนวณค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่า = 115.521 โดยมีนัยสำคัญ (Sig.) = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า รายได้รวมต่อปีมีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินกู้ นั่นคือ เมื่อมีรายได้รวมต่อปีแตกต่างกัน จำนวนเงินกู้ที่ได้รับจะแตกต่างกันด้วย ดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมต่อปีกับจำนวนเงินกู้

จำนวนเงินกู้	รายได้รวมต่อปี			χ^2
	$\leq 80,000$ บ.	80,001-130,000 บ.	$> 130,000$ บ.	
$\leq 5,000$ บาท	27 (13.8%)	85 (43.4%)	84 (42.9%)	$\chi^2 = 115.521$ Sig = 0.000 Error = 0.0%
5,001-10,000 บาท	32 (49.2%)	14 (21.5%)	19 (29.2%)	
มากกว่า 10,000 บาท	38 (97.4%)	0 (0%)	1 (2.6%)	
รวม	97 (32.3%)	99 (33%)	104 (34.7%)	

ที่มา: จากการสำรวจ

4.4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมต่อปีกับวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงิน

จากการคำนวณค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่า = 52.131 โดยมีนัยสำคัญ (Sig.) = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า รายได้รวมต่อปีมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงิน นั่นคือ เมื่อมีรายได้รวมต่อปีแตกต่างกัน วัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงินจะแตกต่างกันด้วย ดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมต่อปีกับวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงิน

วัตถุประสงค์ในการใช้ จ่ายเงิน	รายได้รวมต่อปี			χ^2
	$\leq 80,000$ บ.	80,001-130,000 บ.	$> 130,000$ บ.	
ใช้เงินทุนทำการ เกษตรกรรมทั้งหมด	74 (26.7%)	99 (35.7%)	104 (37.5%)	$\chi^2 = 52.131$ Sig = 0.000
ใช้จ่ายในด้านอื่น ๆ ด้วย	23 (100%)	0 (0%)	0 (0%)	Error = 0.0%
รวม	97 (32.3%)	99 (33%)	104 (34.7%)	

ที่มา: จากการสำรวจ

4.4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมต่อปีกับวินัยทางการเงิน

จากการคำนวณค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่า = 145.224 โดยมีนัยสำคัญ (Sig.) = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แต่มีค่า Error = 33.3% ซึ่งมากกว่าระดับที่จะยอมรับได้ที่ 20% ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมต่อปีกับวินัยทางการเงิน จึงไม่สามารถอธิบายได้ด้วยวิธีการทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square Test) ดังตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมต่อปีกับวินัยทางการเงิน

วินัยทางการเงิน	รายได้รวมต่อปี			χ^2
	$\leq 80,000$ บ.	80,001-130,000 บ.	$> 130,000$ บ.	
ชำระได้ก่อนกำหนด	38 (15.9%)	97 (40.6%)	104 (43.5%)	$\chi^2 = 145.224$
ชำระได้ตามกำหนด	58 (96.7%)	2 (3.3%)	0 (0%)	Sig = 0.000
ไม่สามารถชำระเงินได้	1 (100%)	0 (0%)	0 (0%)	Error = 33.3%
รวม	97 (32.3%)	99 (33%)	104 (34.7%)	

ที่มา: จากการสำรวจ

4.5 ประเมินโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร

ผู้วิจัยได้ประเมินโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร 2 ด้าน ได้แก่ ด้านผลสัมฤทธิ์ที่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรได้รับตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ และการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร

4.5.1 ผลสัมฤทธิ์ที่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรได้รับตามวัตถุประสงค์ของโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร

ผลสัมฤทธิ์ (Results) หมายถึง ผลสำเร็จทั้งของวัตถุประสงค์ในระดับโครงการ และ/หรือผลสำเร็จของวัตถุประสงค์ในระดับแผนงาน

4.5.1.1 การได้รับบริการต่างๆ จากคณะกรรมการอย่างรวดเร็ว ตรงตามเวลาที่ต้องการ

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ได้รับบริการต่าง ๆ จากคณะกรรมการอย่างรวดเร็ว ตรงตามเวลาที่ต้องการ จำนวน 274 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 91.33 และไม่ตรงตามเวลาที่ต้องการจำนวน 26 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 8.67 ดังตารางที่ 4.32

ความรวดเร็วของการบริการ	จำนวน	ร้อยละ
บริการตรงตามเวลาที่ต้องการ	274	91.33
ไม่ตรงตามเวลาที่ต้องการ	26	8.67
รวมทั้งหมด	300	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.5.1.2 การได้รับบริการต่างๆ จากคณะกรรมการที่ตรงกับความต้องการ

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ได้รับบริการต่าง ๆ จากคณะกรรมการตรงกับความต้องการ จำนวน 281 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 93.67 และได้รับบริการไม่ตรงกับความต้องการ จำนวน 19 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 6.33 ดังตารางที่ 4.33

การบริการที่ตรงตามความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
บริการตรงกับความต้องการ	281	93.67
บริการไม่ตรงกับความต้องการ	19	6.33
รวมทั้งหมด	300	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.5.1.3 ความเพียงพอของการบริการต่างๆ จากคณะกรรมการ

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ได้รับบริการต่าง ๆ จากคณะกรรมการไม่เพียงพอกับความต้องการ จำนวน 251 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 83.67 และเห็นว่าได้รับบริการเพียงพอกับความต้องการ จำนวน 49 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 16.33 ดังตารางที่ 4.34

ตารางที่ 4.34 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเพียงพอของการบริการ

ความเพียงพอของการบริการ	จำนวน	ร้อยละ
เพียงพอกับความต้องการ	49	16.33
ไม่เพียงพอกับความต้องการ	251	83.67
รวมทั้งหมด	300	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.5.1.4 ความเป็นอยู่หลังจากที่เข้าร่วมโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นหลังจากเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 294 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 98.00 และเห็นว่าความเป็นอยู่ของสมาชิกเหมือนเดิมหรือไม่ดีขึ้นจำนวน 6 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 2.00 ดังตารางที่ 4.35

ตารางที่ 4.35 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเห็นเรื่องความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

สภาพความเป็นอยู่	จำนวน	ร้อยละ
ความเป็นอยู่ดีขึ้นกว่าเดิม	294	98.00
ความเป็นอยู่เหมือนเดิม/ไม่ดีขึ้น	6	2.00
รวมทั้งหมด	300	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.5.1.5 การได้รับประโยชน์ในภาพรวมจากโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเห็นว่าตนได้รับประโยชน์ในภาพรวมจากโครงการฯ จำนวน 300 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 100 ดังตารางที่ 4.36

ตารางที่ 4.36 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการได้รับประโยชน์จากโครงการฯ

การได้รับประโยชน์จากโครงการฯ	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับประโยชน์	300	100.00
ไม่ได้รับประโยชน์	-	-
รวมทั้งหมด	300	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.5.1.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนา

กลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เห็นว่าโครงการฯดังกล่าว เป็นโครงการที่ดีมีประโยชน์ควรทำต่อไป จำนวน 300 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 100 ดังตารางที่ 4.37

ตารางที่ 4.37 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นต่อโครงการฯ

ความคิดเห็นต่อโครงการฯ	จำนวน	ร้อยละ
เป็นโครงการที่ดีมีประโยชน์ควรทำต่อไป	300	100.00
เป็นโครงการที่ไม่มีประโยชน์ใด ๆ	-	-
รวมทั้งหมด	300	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.5.2 การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่ม

เกษตรกร

การประเมินความพึงพอใจของผู้ที่ร่วมโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร จาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบายและด้านการดำเนินงานตามนโยบายของคณะกรรมการ

4.5.2.1 ความพึงพอใจด้านนโยบาย

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่พึงพอใจในวัตถุประสงค์ของโครงการ ที่ทำเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกรและสนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีฐานะมั่นคง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 รองลงมาคือ งบประมาณจำนวน 300 ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินกู้ยืมปลอดดอกเบี้ยจากกองทุนสงเคราะห์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 และการคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมกับกลุ่มเกษตรกรในอัตราไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี รวมถึงสำนักงานสหกรณ์จังหวัดรับผิดชอบในการติดตามการใช้เงินกู้ ตามลำดับ ถือว่ามีระดับความพึงพอใจมาก ในส่วนอื่นมีระดับความพึงพอใจปานกลาง ดังตารางที่ 4.38

ตารางที่ 4.38 จำนวน ร้อยละ และคะแนนเฉลี่ย ของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการฯ ด้านนโยบาย

ความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการ สนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนา เกษตรกร	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย (ระดับ)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ด้านนโยบาย						
1. วัตถุประสงค์ของโครงการ ที่ทำเพื่อพัฒนาเกษตรกรและสนับสนุนให้สมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีฐานะมั่นคง	6 (2)	273 (91)	20 (6.67)	1 (0.33)	-	3.95 (มาก)
2. งบประมาณจำนวน 300 ล้านบาท เป็นเงินกู้ยืมปลอดดอกเบี้ยจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร	7 (2.33)	268 (89.33)	24 (8)	1 (0.33)	-	3.94 (มาก)
3. ระยะเวลาของโครงการ ตั้งแต่ ร.ค.2548 - ค.ค.2553 รวม 5 ปี	-	23 (7.67)	272 (90.67)	5 (1.67)	-	3.06 (ปานกลาง)
4. การจัดสรรเงินกู้ยืมแต่ละกลุ่มเกษตรกร โดยผ่านทางสำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา	2 (0.67)	54 (18)	242 (80.67)	2 (0.67)	-	3.19 (ปานกลาง)
5. กลุ่มเกษตรกรสามารถกู้ยืมจากโครงการปีละ 1 ครั้ง	2 (0.67)	30 (10)	255 (85)	10 (3.33)	3 (1)	3.06 (ปานกลาง)
6. การคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมกับกลุ่มเกษตรกรในอัตราไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี	2 (0.67)	252 (84)	45 (15)	1 (0.33)	-	3.85 (มาก)
7. กลุ่มเกษตรกรคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมกับสมาชิกได้ไม่เกินร้อยละ 6 ต่อปี	-	74 (24.67)	224 (74.67)	2 (0.67)	-	3.24 (ปานกลาง)
8. สำนักงานสหกรณ์จังหวัดรับผิดชอบในการติดตามการใช้เงินกู้	-	264 (88)	31 (10.33)	5 (1.67)	-	3.86 (มาก)

ที่มา : จากการสำรวจ

4.5.2.2 ความพึงพอใจด้านการดำเนินงานตามนโยบายของคณะกรรมการ

ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่พึงพอใจคณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ แข็งขัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 รองลงมาคือ กรีฑามารยาท/ความสุภาพของคณะกรรมการ การให้ข้อมูลที่ต้องการได้อย่างชัดเจน และการให้บริการสมาชิกอย่างเสมอภาค มีความยุติธรรมเท่าเทียมกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 เท่ากัน ถือว่ามีระดับความพึงพอใจมาก มีเพียงความพอใจในจำนวนวงเงินกู้หรือจำนวนสินค้าที่สมาชิกได้รับ และอัตราดอกเบี้ยที่กลุ่มเกษตรกรเก็บจากสมาชิกเท่านั้น ที่ระดับความพึงพอใจปานกลาง ดังตารางที่ 4.39

ตารางที่ 4.39 จำนวน ร้อยละ และคะแนนเฉลี่ย ของกลุ่มตัวอย่างแสดงระดับพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการฯ ด้านการดำเนินงานตามนโยบายของคณะกรรมการ

ความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการสนับสนุน เงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย (ระดับ)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ด้านการดำเนินงานตามนโยบายของคณะกรรมการ						
1. จำนวนวงเงินกู้ หรือจำนวนสินค้าที่สมาชิก ได้รับ	2 (0.67)	20 (6.67)	268 (89.33)	10 (3.33)	-	3.05 (ปานกลาง)
2. อัตราดอกเบี้ยที่กลุ่มเกษตรกรเก็บจาก สมาชิก	3 (1)	65 (21.67)	214 (71.33)	18 (6)	-	3.18 (ปานกลาง)
3. อัตราค่าปรับที่ต้องจ่ายเมื่อผิดสัญญา กับกลุ่มเกษตรกร	-	244 (81.33)	34 (11.33)	21 (7)	1 (0.33)	3.74 (มาก)
4. ท่าเล ที่ตั้ง ที่ทำการกลุ่มเกษตรกร	1 (0.33)	268 (89.33)	13 (4.33)	18 (6)	-	3.84 (มาก)
5. การประชาสัมพันธ์ ซึ่งแจ้งทำความเข้าใจกับ สมาชิกเกี่ยวกับโครงการฯดังกล่าว	-	270 (90)	14 (4.67)	16 (5.33)	-	3.85 (มาก)
6. การบริการของคณะกรรมการอย่าง สะดวกสบาย ขั้นตอนไม่ยุ่งยากซับซ้อน	-	269 (89.67)	15 (5)	16 (5.33)	-	3.84 (มาก)
7. คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ แข็งขัน	2 (0.67)	271 (90.33)	22 (7.33)	5 (1.67)	-	3.90 (มาก)
8. ศึกษารายาท/ความสุภาพของ คณะกรรมการ	1 (0.33)	271 (90.33)	14 (4.67)	14 (4.67)	-	3.86 (มาก)
9. คณะกรรมการสามารถให้ข้อมูลที่ต้องการ ได้อย่างชัดเจน	1 (0.33)	270 (90.00)	14 (4.67)	15 (5)	-	3.86 (มาก)
10. คณะกรรมการให้บริการสมาชิกอย่าง เสมอภาค มีความยุติธรรมเท่าเทียมกัน	1 (0.33)	269 (89.67)	16 (5.33)	14 (4.67)	-	3.86 (มาก)
11. มีการจัดป้ายแสดงการให้บริการที่ชัดเจน	1 (0.33)	268 (89.33)	12 (4)	18 (6)	1 (0.33)	3.83 (มาก)

ที่มา : จากการสำรวจ

4.6 ปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร

ผลการศึกษาด้านนโยบายของรัฐบาล กลุ่มตัวอย่างจำนวน 233 ราย มีการระบุปัญหาและข้อเสนอแนะ คิดเป็นร้อยละ 77.67 และไม่มีการระบุปัญหาและข้อเสนอแนะ จำนวน 67 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.33

ปัญหาด้านนโยบายของรัฐบาล เช่น ขั้นตอน/ข้อปฏิบัติ ระยะเวลาโครงการ งบประมาณ เป็นต้น โดยกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 2.16 เห็นว่าโครงการดังกล่าวไม่ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 2.59 เห็นว่าวงเงินงบประมาณมีน้อยเกินไป ร้อยละ 0.43 เห็นว่าระยะเวลาในการดำเนินโครงการนั้นสั้นเกินไป และร้อยละ 0.43 เห็นว่าใช้เอกสารประกอบคำขอกู้ที่ส่งให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมีมากเกินไป

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข

ร้อยละ 96.98 มีข้อเสนอว่าควรมีการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องหรือขยายระยะเวลาโครงการออกไปอีก ร้อยละ 1.29 เสนอให้มีดำเนินการโครงการทุกปี ร้อยละ 10.34 เสนอว่าควรมีการเพิ่มเงินงบประมาณเพื่อให้กลุ่มเกษตรกรได้กู้เพิ่มขึ้นเพียงพอกับความต้องการของสมาชิก และร้อยละ 0.43 เสนอให้ลดอัตราดอกเบี้ยหรือคิดกับกลุ่มเกษตรกร

สำหรับปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการดำเนินงานของคณะกรรมการและปัญหาส่วนตัวสมาชิก ไม่มีการระบุ